

PROMOCIÓ DE L'ÚS DE BOLQUERS REUTILITZABLES A LLARS, ESCOLES BRESSOL I GERIÀTRICS. EXEMPLE D'IMPLEMENTACIÓ

Prova pilot de bolquers reutilitzables a l'Escola Bressol Municipal El Lligabosc de Reus (Catalunya)

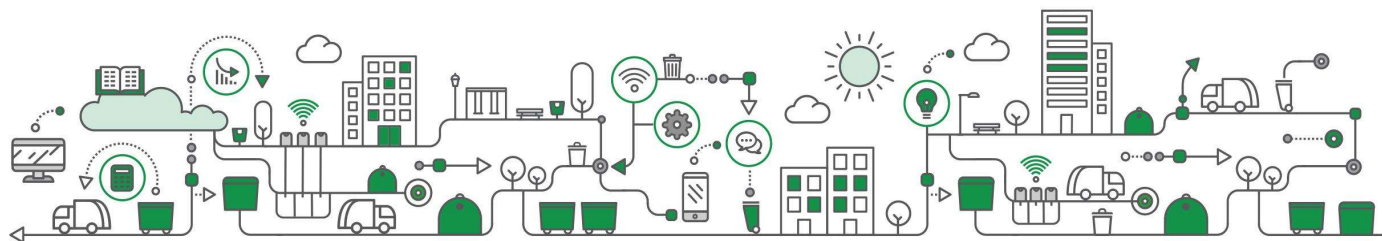
Descripció

L'Ajuntament de Reus, capital de la comarca del Baix Camp (106.084 habitants¹), juntament amb l'empresa ADZ Nadons, va iniciar el 18 de gener de 2021 una prova pilot de bolquers reutilitzables en una de les seves Escoles Bressol Municipals (EBM): El Lligabosc. Aquest projecte va néixer amb la finalitat de reduir la generació de residus relacionats amb els nadons i fomentar la sostenibilitat en el context de les escoles bressol.

Figura 1. Exemples de bolquers de roba reutilitzables i la bosseta de roba on es poden portar. Font: Ajuntament de Reus, 2021.

¹ Idescat, 2021.

El projecte va consistir en proporcionar a les famílies de l'EBM Lligabosc bolquers reutilitzables per al seu ús durant l'horari escolar; així com comptar amb un servei de bugaderia per a la correcta higienització dels mateixos. La prova pilot d'aquesta iniciativa es va desenvolupar entre els mesos de gener i juny de 2021.

Operativa de la prova pilot

Durant la jornada escolar, l'escola bressol disposava d'un estoc de 10 bolquers de roba per nadó participant a la prova, utilitzant-se els mateixos en funció de les necessitats.

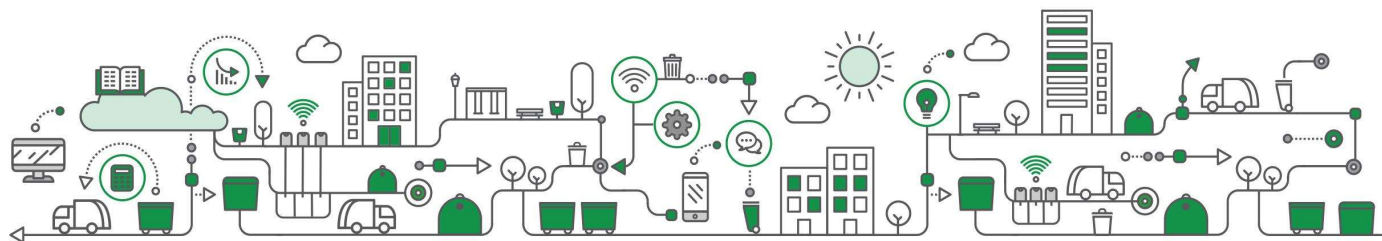
De dilluns a dijous, els infants sortien de l'escola amb el bolquer de roba posat i una bosseta de roba amb dues butxaques, una pel bolquer net que s'hauria de posar per l'endemà, i una impermeabilitzada per a posar el bolquer brut del dia anterior.

Els bolquers bruts no es rentaven a casa, sinó a la bugaderia habilitada per a tal fi, juntament amb els utilitzats a la pròpia escola bressol. Les bosses de roba, que anaven marcades amb trets identificatius com, per exemple, un número assignat a cada infant, havien de ser rentades per les famílies (com a peces de roba normals). Es van proporcionar dues bosses a cada família, per a tenir recanvi durant el rentat, i es van haver de retornar al final del curs, junt amb els bolquers de roba..

Els divendres a la tarda, els infants marxaven amb un bolquer d'un sol ús, per a evitar que el bolquer de roba brut es quedés en la bossa tot el cap de setmana; això no obstant, sí que es proporcionava un bolquer de roba net perquè els infants el fessin servir per anar a l'escola bressol el següent dilluns.

Figura 2. Producció dels bolquers de roba i interior d'un dels productes produïts. Font: Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, 2021.

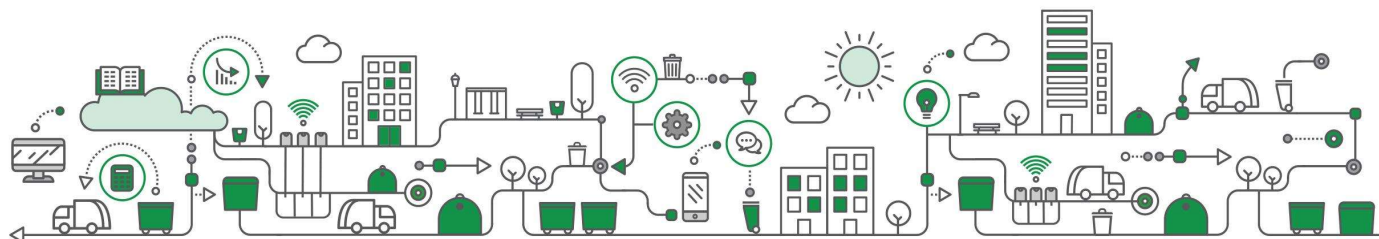
D'acord amb l'expressat per alguns dels participants en el projecte (com la directora de l'escola bressol el Lligabosc i una de les mares dels infants que van formar part de la prova pilot), la logística del canvi de bolquers d'un sol ús a bolquers reutilitzables no va ser massa complicada i, després d'un període d'adaptació, no va suposar una molèstia extra per a les famílies.

Dels inconvenients identificats durant el desenvolupament de la prova pilot, s'ha de destacar el volum dels bolquers, els quals són més voluminosos que els comercials, tot i que, des d'ADZ Nadons, es va facilitar la feina a l'escola portant els bolquers muntats i llestos pel seu ús i fent la recollida dels bolquers bruts i el lliurament dels nets cada dia. Algunes incidències que es poden mencionar serien les següents:

- Els infants inicialment marxaven el divendres amb un bolquer reutilitzable posat i un de net per a quan vinguessin dilluns de nou a l'escola. Això significava que les famílies tenien el bolquer reutilitzable tot el cap de setmana i es va millorar la situació fent que els infants marxessin amb un bolquer comercial o d'un sol ús els divendres.
- L'ajust de les talles i el nombre de bolquers per infant necessaris van ser també canvis que s'havien de fer doncs les previsions inicials amb el pas del temps no es van ajustar a la realitat perquè els infants creixen i canvien de talles, hi van haver altes i baixes del serveix, etc.

Característiques dels bolquers utilitzats

En sí, el bolquer (Fig. 3) és la calceta exterior, sent aquesta impermeable i transpirable i ajustable a la cintura amb una veta adherent o velcro. Així mateix, es pot regular amb uns xecs de pressió. Hi ha dues gomes interiors, que són regulables, i que juntament amb uns traus i botons conformen la barrera antifuites del bolquer.

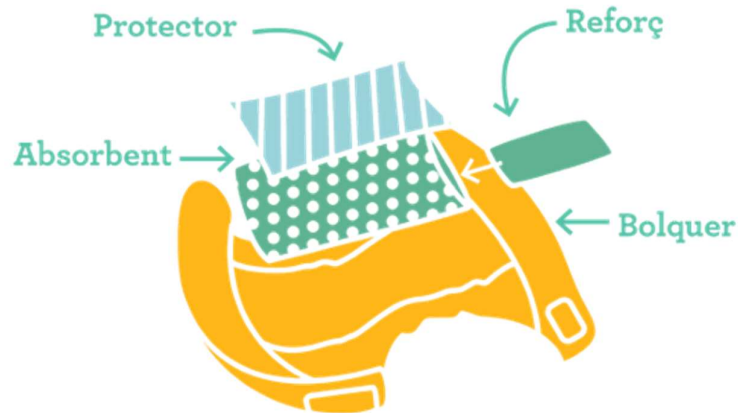

Figura 3. Explicació gràfica dels components del bolquer de roba. Font: ADZ Nadons, 2021.

Altres parts del bolquer són l'absorbent i reforç, que es col·loquen a l'interior del bolquer i són de bambú o gasa de cotó, i el protector, el qual és biodegradable o de gasa, i és el que s'embruta i es pot treure fàcilment (Fig. 4).

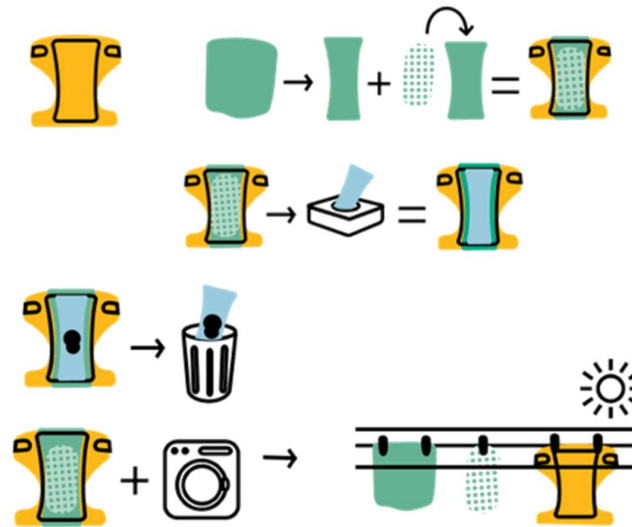

Figura 4. Explicació gràfica del procediment d'ús del bolquer de roba. Font: ADZ Nadons, 2021.

Els bolquers s'han de rentar amb sabó neutre i amb una temperatura màxima de 30-40°, sempre tenint en compte que no es poden emprar ni suavitzants ni lleixius. Això no obstant, de tant en tant, s'han de rentar a temperatures de 60° per tal que quedin completament higienitzats. Es pot utilitzar l'assecadora, però també es recomana estendre'ls directament al sol.

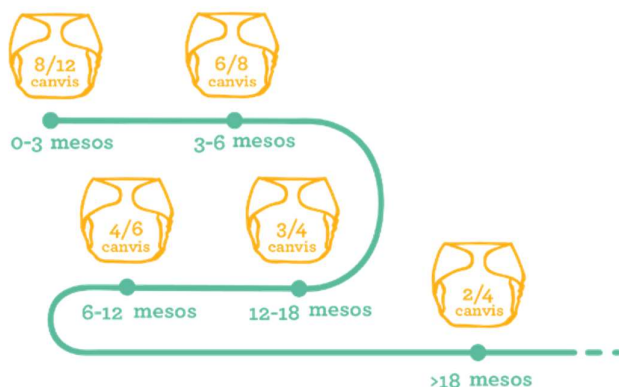

Figura 5. Explicació gràfica del nombre de canvis de bolquer de roba per l'edat de l'infant. Font: ADZ Nadons, 2021.

El nombre de vegades que s'han de canviar al dia (Fig. 5) depèn de factors com l'edat i el pes del nadó, així com de les vegades que es vulgui o pugui rentar. S'ha de tenir en compte que els bolquers reutilitzables s'han de canviar més vegades que els d'un sol ús, ja que no incorporen els elements químics que fan que aquests siguin ultra absorbents. Per altra banda, cal considerar que els bolquers de roba d'ADZ Nadons estan certificats per a nadons segons la certificació Oeko-Tex "Apte per nadons".

Així mateix, s'ha de destacar que en el cas dels bolquers de roba utilitzats a l'EBM Lligabosc es tracta de productes de producció propera, ja que van ser fabricats a les Borges del Camp, a pocs quilòmetres de Reus.

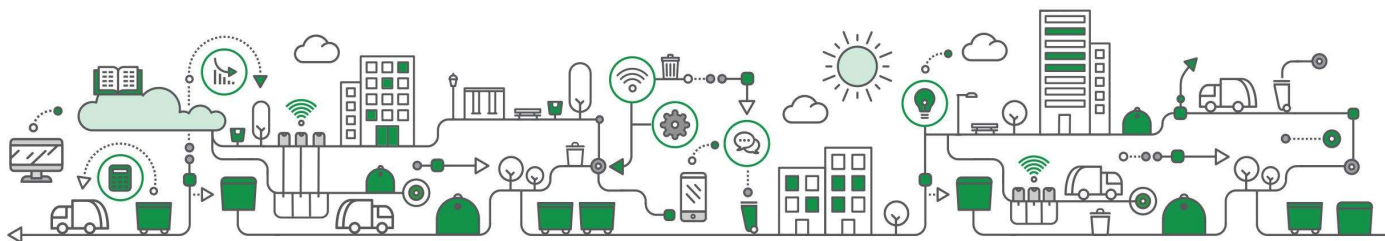
Promoció de la iniciativa

Per tal de donar a conèixer la iniciativa, es van fer diverses reunions i campanyes de difusió per diferents canals de comunicació com YouTube, xarxes socials.. així com varis reportatges com, per exemple, el retransmès el 4 de març 2021² per Canal Reus TV. Per altra banda, en relació amb les campanyes d'educació ambiental associades amb la iniciativa, algunes escoles bressol de Reus van aprofitar el llançament del projecte pilot per a treballar, en el seu cas també, el reciclatge dels residus.

Cost de la iniciativa

La prova pilot va ser finançada per l'Ajuntament i va tenir un cost de 20.000 €, incloent la compra dels bolquers i els seus components, la bugaderia i les bossetes de niló, entre altres despeses.

² El vídeo es pot consultar en el següent link: <https://www.youtube.com/watch?v=BIHa3P6pRIM>

Resultats

Com es pot veure (Fig. 6), es va començar la iniciativa amb 37 nadons de l'escola bressol Lligabosc, però el nombre d'usuaris va disminuir al llarg del temps. Aquesta reducció es deu tant a les baixes voluntàries de les famílies, com a que alguns infants deixessin de fer servir bolquers.

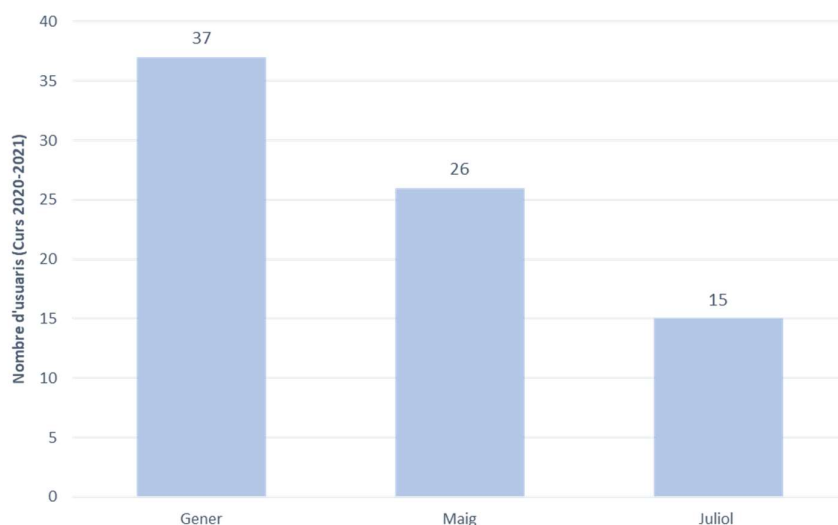
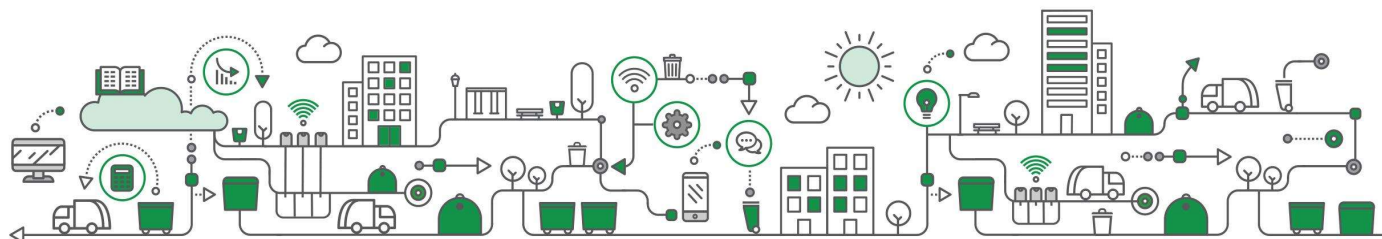

Figura 6. Nombre d'usuaris de la prova pilot de bolquers reutilitzables en la EBM Lligabosc pel curs 2020-2021. Font: Elaborat per l'Institut cerdà en base a dades facilitades per l'Ajuntament de Reus, 2022.

La valoració per part dels usuaris ha sigut generalment bona, moltes famílies van estar d'acord amb la implementació de la prova pilot i les entitats que van gestionar la prova pilot, com serien la Regidoria d'Educació de Reus, la mateixa Escola bressol i ADZ Nadons, també van valorar positivament els resultats del projecte. En aquest sentit, tant els organitzadors, com l'escola bressol consideren que la iniciativa va permetre una reducció considerable de la generació de residus³.

Pel curs 2021-2022 es va oferir participar a totes les famílies de les escoles bressol de Reus en el projecte d'ús bolquers reutilitzables, amb una estimació màxima de 200 infants. La resposta va ser més baixa de l'esperada i es va iniciar el curs a l'octubre amb 38 famílies participants, de les quals a febrer de 2022 en quedaven 17. A final d'aquest curs es valorarà com s'implementarà la iniciativa el proper curs 2022-2023.

³ ADZ Nadons estima que la quantitat de residus de bolquers d'un sol ús generats per un nadó, durant el temps que els fa servir, és d'aproximadament una tona. A més, aquests residus triguen entre 200 i 500 anys en degradar-se.

Més informació

Ajuntament de Reus

Persona de contacte: Núria Bruno

Contacte: nbruno@reus.cat

AJUNTAMENT DE REUS

